

Zbiór procesów
z 18 wieku

Dziadu

Jakobu Gieysztoru

od [illegible]

Bibliotece Jak. Kaz. Gieysztora

1. Wilno — Ryx.
2. Wigdorowicz. Wichert.
3. Katmanowicz Klaczko — Wigdorowicz.
4 — —
5. — —
6. Biskup Wileńs.
7. Żydy — Wichert.
8 — —
9. Wulfowicz — Radziwiłł.
10 Leybowicz — Menasowicz. Wigdorowicz.
11. Włościanie Star Wielondskiego — Walewski An.
12. Poniatowscy — Walewski.
13. Szydłowski — Micewicz — Jasiński.
14 — —
15 Hausman — Piltowski —
16 Potocki — Grodno.
17 Brzostowski Xaw — poddani Mosiborscy.
18 Stankiewicz — Mieczyński — Dederko
19. Domański. Szpinka. Karmelici. Radomino. Olszówko
20. Alexandrowicz — Grodno.
~~21 Kłokocki — Gnatowski.~~ zob. 14633. III. t. V. Nr. 13.
22. Mieczyński — Ożyż — Niemcewicz — Krzyżanowski.
23. Tęgoborski —
24. Gorecki — Wilno.
25 — —
26 — —
27 — —
28 — Berez Kartuzi — Niemcewicz —
~~28~~ 29a — —
~~29~~ 29. Stoklicki Star — Minejko.
30. Minejko — Malinowski.
Giejszter. — Pilecka.
31 — —
32 — —

33. Sokołowski – Wilno
34. — —
35 – Karnelis – Giedroyć.
36 — Świrski. – Kowno.
37. Puciłowski – Kowno
38. Kurdewicki – Orzeszko.
39. Dowhirgu Franc. – Orzeszko.
40 – Orzeszko
41. Piasecki – Czernecki. Wołodźkowa. Wołodźkiewicz
42. Odyniec – Zahorski – Rymgwad Lipski.
43. Białopiotrowicz – Brygidki
44. Kostowicki – Wasilewski.
45 — —
46 Tołoczko – Kamedułki Węgier.
47. Wojnicki – Bezarski. Tayler
48. Pohl Jgd. – Plater.
49. Przezdziecki – Zastaw.
50. Chrewicz – Przezdziecki – Marcinkiewicz,
51 Marcinkiewicz – Radziwiłł, Chreptowicz
Sapieha.
52 Sapieha – przezdziecki.
53 — — Matuszewicz – Gierkowski – Bobrownicki
54 Klemcele – Matuszewicz – Gierkowski.
55.
56. Klemcele.

6.

PRZYMOWIENIE SIĘ

Imieniem Juryzdyczan J. O. X. Jmci Biskupa Wileńskiego.

W Sporze dwoch Rabinow Wileńskich o ważność Dekretow Synagodzkich, Ustaw Kahalnych, y nakoniec Dekretu Woiewodzińskiego, kiedy Zydzi Kahalni y drudzy mieniący się być Generalnością Zydowstwa Wileńskiego, podali do łączenia wpisy z prośbami o wyciągnienie Sprawy w Kommissyi Skarbowey Litt: z oczywistego stron stawania poczęści rozsądzoney tudzież o rodzaie wielorakich podatkow, z ich osob składanych, nastąpiła Kontrowersya okazuiąca rożność Sprawy poborowey, od Sprawy tey, ktorą maią między sobą Rabinowie Wileńscy.

W Tłumie wielorakich *pro & contra* Wniesień y Kontrowersyi dla wyświecenia rzeczy istotney nakazał Sąd Nayiaśnieyszy wprowadzać samą Sprawę, w dopełnieniu ktorego wyroku, kiedy prożby Juryzdyczan Wileńskich zawieszone, nie zaś uchylone zostały, okazać przedsiębierzemy w następnym doniesieniu.

Że Dekret Kommissyi Skarbowey w R. 1787. Aprylа 17. dnia z powodztwa J. O. X. Biskupa Wileńskiego iako Pana, a Zydow Juryzdyczan iako Aktorow Sprawy zapadły, nie mniey Akt Ziazdowy w Mieście Wilnie przez W. J. P. Bernowicza Ziemskiego Nowogrodz: y Andrzeykowicza Grodzkiego Grodzień: Sędziow z mocy Dekretu Kommissyinego expedyowany y w ostatku Dekret niestanny Kommissyi Skarbowey na Kadencyi teraźnieyszey zapadły, ważnie y z prawa neleżne Sprawę poboru Zydowskiego przyiąwszy, w Sądzie ninieyszym nie podpadaią kognicyi,

Że Sprawa Poboru Zydowskiego niema żadnego związku y iedności z Sprawą, Rabinow Wileńskich po appellacyi od Dekretu Woiewodzińskiego przychodzących a zatym łączona być nie może.

O czym poniżey krotkie Akcessoryine przekonanie.

Tak mieć chciały prawodawcze Ustawy, żeby każda Magistratura oddzielnemi zatrudniaiąc się Sprawami rodzaiu sobie niewłaściwego nie podciągała y żeby Obywatel czy iakiegokolwiek Tytułu mieszkaniec, raz poddawszy się pod wyroki Sądownicze, a postrzegłszy dla siebie sprawiedli-

wość we wszelkim Rigorze domieszczoną, nie przedsię-
brał nieprzyzwoitey determinacyi powstawania przeciwko powadze Dekretow, a tym samym przeciwko prawu.

Sąd Zadworny Krolewski ma w obiekcie rozpoznanie Przywileiow. Magistratura Kommissyi Skarbowey dostała w podziale administracyą Skarbu, pobor wszelkiego rodzaiu, a z Dekretu likwidatorskiego tudzież Konstytucyi 1764. 1775. należy do niey baczność nad Zydami y tym rodzaiem Procentow, o ktory ciż Zydzi wprowadzaią rzecz do Sądu Nayiaśnieyszego.

Zydzi Wileńscy wprzod do Kommissyi Skarbowey udawszy się y tam zyskawszy wyroki, gdy postrzegli że ze wszelkiego rodzaiu procentow, nikczemnie przez siebie roztrwonionych zdać potrzeba dokładny Rachunek, inney szukaią drogi dla zasłonienia się od sprawiedliwości, y chcą wyperswadować, że gdy oni od pozwu do Kommissyi Skarbowey wyniesionego y od całego proceduru od stępuią y czynią recess: tym samym skutki Dekretu Kommissarskiego ustać powinny y niemogą ich obowiężywać do satysfakcyi.

Gdyby te wnioski Zydow, ktore czynią y przy ktorych zwyczaiem swoim upornie stoią, znaydowały w perswazyi prawa przekonanie, Iużby nie prawo y Ustawy Narodu przeznaczały forum dla sprawy, ale chęć powoda. Tym samym każdy swey sprawy Aktor nieznalazłszy do upodobania wyroku, prowadziłby onę od Juryzdycyi iedney do drugiey, to iest przeciwko zakazom prawa y iego samowładności.

Wyliczaiąc wszystkie prawa Narodowi Zydowskiemu służące usiłowano czynić wrażenia Sądowi, że Przywileie Krola Alexandra, y następnych Monarchow, że Statut Litt: w Art: 7. z Roz 12. że Konstytucye 1633. 1673. 1678. na rzecz Zydow nastąpione, wyięły ich że wszelkich Juryzdykciow, poddaiąc szczegolnie Sądom Zamkowym, a przez appellacyą od Urzędu Zamkowego, Sądowi Zadwornemu.

Przywiley Alexandrowski przez sołwa „ *Item in scholis judicentur eorum excessus. Item contra Judaeum non nisi in scholis vel ubi judicantur omnes Judaei in judicio procedantur excepto Nobis & nostro Palatino &c.*

Statut Litt: w Art: 7. Roz: 12. „ *Gdyby Zyd Zyda na śmierć zabił, ranił, albo zbił, tedy otym Sąd y skazanie między niemi ma być czynione &c.*

Konstytucye poślednieysze a wyżey wzmienione utwierdziły ważnosci ich Przywlleiow. Ale co to wszystko do ninieyszey Sprawy należy, uważyć: w Rzeczach Cywilnych Prawo odsyła z Zydem Sprawę do Sądu Zamkowego y ktoraby sta Złotych nie przenosiła szacunku, appellacyi nie dozwala. Pod tytułem tedy Sprawy Cywilney ktorą ma prywatny z prywatnym czy może rozumieć Sprawę Powszechności to iest Materyą Skarbową bo podatkowania y poborow. Drugi

Drugi rodzay Spraw Zydowſkich wspieraiący się na Przywileiu Alexandrowſkim, y Statucie Litt: Art: 7, Roz: 13. należy do wykroczeń in causa facti y do Kryminałowi Niemamy w tey Sprawie podobnego zdarzenia, więc an z wyrazow Przywileiu, ani z powagi Prawa ſtatutowego niemamy kweſtyi, w ktoreyby przeciwko nam powaga Praw odpowiedała.

Nie Kryminały zatym Uczynkowe ale całe nowego rodzaiu kryminał poddany ieſt rozpoznaniu Sądowemu, to ieſt: obrot ſtu kilkadziesiąt tysięcy roczney intraty, ktorą Kahał Wileńſki z Gminu, a razem y z Juryzdyczan Wileń: X. Biſkupa perceptuiąc, bez zdania powszechności Zydowſkiey rachunku y bez satysfakcyi Dekretowi Likwidatorſkiemu powinney, nikczemnie rozsypał.

To będąc obiektem ninieyszego rozpoznania, iuż ieſt zaiętą trzema Dekretami, iednym Kommissyinym, drugim Ziazdowym oczywiſtemi, trzecim nieſtannym Kommissyinym.

Do czego iaką należność Kommissya Skarbowa Litt- miała y z Prawa y własnego Zydow poddania się, a zatym dobrowolney akceptacyi y Dekretow y Sądu.

Kiedy Zydzi niezmiernemi długami od siebie Obywatelom Prowincyi Litt: winnemi obciążeni zoſtali, Dekret Likwidatorſki iuz nie raz co do Daty y brzmienia swego w Sądzie Nayiaśnieyszym wzmiankowany, zliczywszy wszyſtkie przychody Kahału Wileń: część z nich, na wypłacanie Procentow, a część na zniesienie Kapitałow przeznaczył, y odkładanie takowey Summy przy Aktach Grodu Wileń; nie odbicie nakazał.

Nie wolno było Zydom po Dacie tego Dekretu zaciągać długow, bo o tym naucza Konſt: 1775. Roku, ani też zoſtało w możności Kahałow prywatne ſkładki narzucać na pospolſtwo, bo Konſt: 1764. zakazała pod naysurowszemi karami, słowa Prawa: „ Aże ryczałtowe pogłowne Zy-„ dowſkie Conſtitutione Anni 1717. poſtanowione teraz „ się znosi, a generalne od Głowy poſtanawia się, zaczym „ ziazdy wſzyſtkie, dyspartymenta y inne omnis generis „ po Miaſtach, Miaſteczkach y Parafiach Zydowſkich, im-„ pozycye, Exakcye, y extorsye Zydowſkie dotąd pra-„ ktykowane, od czasu wyżey wyrażonego *Secunda Ja:* „ *nuarij Anni* 1765. aby *in subsequens*, bądz iakimkol-„ wiek pretextem wymyślane, albo Uniwersałami Pod-„ ſkarbińſkiemi czyli Woiewodzińſkiemi nakazane nie były „ na zawsze znosiemy, y zakazuiemy, a to *sub pœna* sze-„ ściu tysięcy grzywien & *sequeſtratione* Zydow sprze-„ ciwiaiących się na Kommissyi Ekonomiczney *ad inſtan-* „ *tiam Thesauri seu injuriati decernenda*.

Determinacya Dekretu Likwidatorſkiego nie była dopełniona przez Zydow, y nad to Namieſtnik Wileń: Jmc Pan Odyniec podług przepisow sobie w Dekrecie wyrażonych,

 nieſkła-

niesſkładał Residuitatem circa Acta, widzieć y ślady tego opisania się Dekretowi Likwidatorſkiemu, y Decyzyą zasuspendowania JP. Odyńca w Dekrecie Kommissarſkim przy końcu.

Kiedy zatym Kommissya Skarbowa Lit: Konstytucyą 1764. R. powyżey wzmiankowaną, a na Prowincyą Lit: *o co niemasz kweſtyi*, rozciągnioną, obowiązana do baczności nad Prowentami Zydowskiemi, z powodztwa Gminu y Juryzdyczan przyięła tę Sprawę; Zydzi niektorzy nieukontentowani z Sądu, a bardziey z Dekretu obowiązuiącego do rachowania się z tego, co po Dacie Dekretu Likwidatorskiego w Ręku ich ulgnęło, usiłuią przenieść po Oczywistym y Niestannym Dekretach do Sądu Zadwornego, daiąc za przyczynę w Sprawie, że Podatki te z Przywileiow Narodowi Zydowskiemu nadanych, wypłynęły, a zatym kognicya Przywileiow gdy nie w Sądzie Kommissyinym, ale Zadwornym: Więc y ta Sprawa w tymże Sądzie być powinna.

Tak myślą y wnoszą do Sądu Zydzi, ale o co innego była Sprawa w Kommissyi; Lubo albowiem Dekret Kommissarski, ośm gatunkow Podatku nazwał być wymyślonemi po Dekrecie Likwidatorskim, przecież onych nie uchylił, tylko chciał wiedzieć, iak się ten Podatek obraca, y takie są Słowa Dekretu: „Zaczym My Sąd Kom-„missyi Rzeczypospolitey Skarbu W. X. Litewskiego z „tychto ośmiu rodzaiow Prowentow y innych wszystkich „(oprocz owych Ośmiu Krobek wynaydowanych) od R. „1776. składanek kalkulacyą przez Kahał Wileński od te-„goż R. 1766. do czasu następnych Aktow decyduiemy, „Wszakże ażeby Pobor takowych w Ośmiu rodzaiach do-„chodow odDaty ninieyszegoDekretu do następnych kalku-„lacyi, y weryfikacyi Aktow przez Kahał czynić się mo-„gący, na powszechne tylko Zydostwa generalnego Wi-„leńskiego potrzeby był obracanym z przyzwoitym y pro-„porcyonalnym onych do wszystkich generalnie osob z ich „zdolności rozkładem bez uciążliwości Gminu był wybie-„rany, My Sąd Kommissy L. W. X. Lit: surowo nakazu-„iąc, ażeby tenże Kahał, składkami na nowo w iakim-„kolwiek tytule utworzyć się mianemi Zydow Gminu „Wileńskiego nie uciskał zastrzegamy.„

Obiaśnia się zatym Dekret Kommissyi Skarbowey sam przez siebie y swoie wyrazy, że Kognicyi Przywileiow przed sobą y Sądem swoim nie zaiął że wszelkich podatkow czyto z Dekretu Likwidatorskiego czy z Przywileiow wypłynionych nie uchylił, tylko chciał mieć wiadomość o Obrocie tych wszystkich wielkich Narodu Zydowskiego składanek ktore prywatne Kieszenie Kahalnych, zapełniwszy, Gminowi y Juryzdyczanom ucisk, a wierzycielow zawadności przyniosły.

Usiło-

Usiłowano wyperswadować ze Strony mniemaney Generalności Zydow, że zgwałcenie Przywileiow dzieie się, y że w takowey Sprawie forum w Sądzie Zadwornym przyzwoite złamała Kommissya Skarbowa. Ale inaczy się pokazuie; Ze Zydzi w tym mieyscu gdzie idzie o wyrachowanie się z prowentow na swoie prywatne potrzeby obroconych, nażywaią Zgwałceniem Przywileiow.

Wszelkie podatki Narodu Zydowskiego czyto z Dekretu Likwidatorskiego, czy z Przywileiow wypłyneły, Kommissya w Dekrecie nie dysputuie, lecz szczegulnie wyciąga obiaśnienia, gdzie się podziały, za co prywatne Osoby, powszechność uciskaiąc, siebie bogacą, a do tego Kommissya przez Prawo R. 1764. otrzymała niezaprzeczone Prawo.

Podobało się Zydom wezwać Konstytucyą 1766. R. y niby stosownie do tego Prawa wnosić że Kommis: Skar: tym rodzaiem Sprawy nie legalnie zaiąwszy się, podpada sub nullitatem Decretorum & Sancitorum. Ale chcąc dokładniey zrozumieć to Prawo, wprowadzamy go do słownie: „Lecz we wszystkim do opisow Konstyt: dawnieyszych y „ostatniey A. 1764. stanowionych, nie winnym ie rozumie- „iąc iak właściwym y literalnym wyrażeniu, stosować się ma. „ y poniżey w tymże mieyscu: „ a to wszystko sub „nullitate Saneitoruw & Decretorum secus latorum, & „sub animadversione przez Stany Rzeplitey. „

Te więc Prawo nic nowego nie zawiera, tylko odwołuiąc się do Konstytucyi Roku 1764. każe ie brać w literalnym brzmieniu.

Ze zaś Konstytucya wzmiankowana znosząc wszelkie extorsye y składki prywatne Zydowskie w literalnym prostym brzmieniu, naznacza Forum etiam w Kommissyi Ekonomiczney ad Jnstantiam Jnjuriati vel Thesauri; Przeto Kommissya na mocy tego Prawa z powodztwa Gminu y Jurydyczan przyimuiąc Sprawę, nie popełniła ani wykroczenia, ani przez przyięcie nieprzyzwoitego rodzaiu Sprawy, kollizyi między Juryzdykcyami.

Ale gdyby w rzeczy samey Kommissya w swoich rozrządzeniach popełniła nieprzyzwoitość, tedy czynienie o to Stronie ukrzywdzoney, nie w Assessoryi (bo ten Sąd nie iest Zwierzchnią Magistraturą nad Kommissyą) ale przed Stanami Rzeczypospolitey należy. Tak albowiem skonkludowało Prawo tegoż Roku w punkcie poniższym w słowach: „Ze zaś Kommissye Skarbowe Rachunki czy- „nić & Transactorum Rationem z dawać po złączeniu „się Jzby Poselskiey z Senatem przed Stanami Rzeplitey „są obowiązane; Przeto mieć chcemy y ustanawiamy.

Na mocy Praw sobie służących Kommissya Skarbowa weszła w poznanie Sprawy Zydowskiey, co do rodzaiu podatkowania przez Dekreta, a po za suspendowaniu władzy Na-

miestniczey Jmć P. Odyńca, w ustanowieniu Exaktora y dalszych rozporządzeniach przez Sancita.

Czynność ta Komissyi Skarbowey ieżeli się Zydom zdała zbyt uciążliwą, zostaie im droga ostrzeżona przez Prawo udać się z skargami do Stanow Rzeplitey, nie tylko albowiem Rachunki Skarbowe czynić, ale też transactorum Rationem zdawać taż Kommissya na Seymie iest obowiązaną. Procz tego Punkt powyższy Prawa obowiązuie Kommissyą do postępowania we wszystkim wedle Konstyt: R. 1764. sub nullitate Decretorum & Sancitorum, & sub animadversione Reipublicæ.

To więc słowo sub animadversione przez Stany Rzeplitey w przypadku odstępności iąkoweykolwiek od Prawa, pokazuie Stronie ukrzywdzoney Forum na Seymie przy Kwicie Kommissyi Skar: nie zaś iak Zydzi mniemaią w Assessoryi Litewskiey.

Teraz zastanowić się nadtym: Co Zydzi pod tytułem Generalności Rozprawuiący się wnoszą, że dobrowolnie od Pozwow do Kommis: Skar: wyniesionych, y od Procederu w tymże Sądzie intentowanego odstąpili.

Gdyby wola Strony dawała Forum Sprawie, tedy wniosek Zydow znaydowałby mieysce w tey okoliczności. Ale kiedy ciż Zydzi nayprzod w R. 1787. Mca Apr: d. 17, oczewiście rozprawowali się w Komms: Skar: y w tenczas Sąd Kommissyi daiąc Inkwizycyą w Sprawie, zlecił razem Sądowi ziazdowemu dobadywanie się przymusu ku nakłonieniu Zydow Gminnych do Recessu od zaczętego z Kahałem Procederu, kiedy w Satysfakcyą tego Dekretu Kommissarskiego Akt Ziazdowy z Oczywistego Stron stawania iest dopełniony, Kiedy po tych Jnkwizycyi Aktach Kahał y Gmin Wileński razem piszący się Xcia Jmci Biskupa Wileńskie: iako Pana, a Gminnych iego Juryzdyczanow iako Aktorow w R. teraźnieyszym 7bra 5. d. Pozwem czasu teraźnieyszey Rozprawy konnotowanym adcytowali, czy mogą odstępuiąc od tych wszystkich Dekretow y Solenności Prawa powstawać na zruynowanie y Powagi y Dekretow Kommissyi Skarbowey.

Tym barziey kiedy potym wszystkim za przypadnieniem Sprawy w Kommissyi Skarbowey w R. teraźnieyszym 8bra 25. d. stawali na Sądzie Kahalni Wileńscy y nie excypuiąc Forum, bronili tylko łączenia Aktoratu, słow Dekretu: „Po kontrowersyach od JO. Xcia Masalskiego Biskupa Wil: „y Zydow Gminnych pomienione swe Aktoraty wynoszą„cych, oraz od WW. Panien Bernadynek o przyłączenie „tych Aktoratow przez JP. Puciłowskiego, a przeciwnie od „JP. Odynca y Kahału Wileń: broniąc takowego łączenia „przez JP. Kamińskiego wzaiemnych doniesionych. Ponie„waż Zydzi Gminu Wileńskiego o wybrane Prowenta &c.

Nie mogą zatym Zydzi powstawać przeciwko Dekretom Komms: Skar: raz że ci dobrowolnie y iuż po wydanym doSądow Za-

dwor-

dwornych Mandacie przyięli, Drugi raz, że Konst: 1766. R. zadeklarowała Jnappellabilitatem Wyrokow Komms:Skar: przez słowa: „A iako ta Kommissya iest Juryzdykcyą „ultimæ Jnstantiæ &c.„

§.

Teraz krotką co do rożności Jnteressu wprowadzamy Sądowi Explikacyą.

Z powodztwa W. de Vichertt przypadła ninieysza Sprawa w Skardze tegoż Jmci o zapłacenie przez Samuela Wigdorow: Snmm zawinionych. Przyłączone są wzaiemne Wpisy tak tegoż Samuela Wigdorowicza z W. de Vichertt, iako też drugi w porządku podniesienia Dekretu Woiewodzińskiego. Sprawa zatym z połączonych Wpisow iest ustanowiona między W. de Vichertt a Wigdorowiczem o dług, a między tymże Wigdorowiczem y drugim Rabinem o Rozpoznanie Dekretu Woiewodzińskiego.

Te wpisy taki daiąc obiekt w Sprawie Sądowi; maiąż iakążkolwiek iedność ze Sprawą Poborową Zydowstwa Wileńskiego między Kahałem a Gminem intentowaną?

Wszakże w takowym przypadku Konstyt: 1726. R. pod tytułem *Konserwaty*, naypewnieyszą przepisuie Regułę, w „słowach: „Aby te wszystkie *Jnjuriatorum Ordine de*„*bito* wołane y sądzone były, ustanawiamy, iż żaden „Actor seu Jure vincens iedney Akcyi, po kilkakrotnie „w Regestra Trybunał, ani zapozwami, ani za odkła„dowemi Dekretami wpisywać nie będzie mogł, ale wie„dney Sprawie za iednym Aktoratem, bez żadnego łą„czenia drugich ab uno Actore wpisow rozprawować się „będzie powinien, excepto rekonwencyonalnych Aktoratow, „y drugich a Competitoribus ad id negotium ściągaią„cych się, ktore łączyć in unum, w czasie Prawem opi„sanym, & ex uno o iedną rzecz rozprawować się wol„no każdemu.„

Kiedy Zydzi Wileń: do Sprawy Rabinow w skargach swoich nie maią iedności, Konstytucya blisko wspomniona kładnie dla nich tamę, y iest nie złamanym w tey okoliczności Wyrokiem.

Ale kiedy z rożności Jnteresu wpisy zawołane łączone być nie mogą przez racyą zakazu w Konstytucyi 1726. R. opisanego. Niewolno ieszcze iest łączyć przez racyą rożności Stopniow Prawnych. Sprawa albowiem Rabinow po Appellacyi ostateczne ma wziąć Rozpoznanie, a Sprawa Poborowa gdyby y miała w Sądzie Nayiaśn: Forum, tedy w niey uprzedzić powinna Kopia Spraw, iako na ucza o tym Konstyt: 1726. R. pod tytułem Munimenta przez słowa: „Ustanawiamy, iż za nowym wpisem, cho„ciażby po Kontrowersyach dawnieyszych bądź po Re„missach y Dylacyach przypadłym, żaden instantaneè

„Procederu do samey rzeczy pretendować nie będzie mogł, „y Sąd etiam Consentientibus Partibus niedopuści, ale ka„żdemu in Reatu będącemu za pierwszym z nowego Wpi„su przywołaniem Sprawy, Kopia, za czym Aktorat do „Regestrow ingrossowany, albo też ktore in antecessum „Juris do Zapisow przyznanych non obstante etiam In„scriptione żadne beneficium nad Kopią ze wszystkich „spraw, concedi nie powinne.„

§. §.

Teraz krotkie uczynić zastanowienie nad Obiekcyą Zydow. ktorzy Juryzdyczanom Xięcia Biskupa zarzucaią, że oni Rzeznicę na Jurisdyce tegoż Xięcia wystawili.

JO. Xże Jmc Biskup Wileński z Przywileiow Przeduniowych y Licznych Dekretow Poprzednikom y Katedrze swoiey służących, ma Prawo do wystawienia Rzeznicy Zydowskiey, na swoiey Juryzdyce, utrzymuie ią, na mocy tychże Praw y w zaszłey o to Sprzeczce z Juryzdykcyą Woiewodzińską, chcąc drogą Pokoiu ułatwić spory, kommunikował Przywiley y swoie Prawa JO. Xciu Jmci Wdzie Wileńsk:

Nie znayduią się teraz te Prawa na Sądzie, raz że w Sprawie ex Cruda Citatione przychodzącey, niemasz potrzeby produkowania się ze wszystkiemi Dokumentami, Drugi raz, że lubo Xże Jmc Mandatem w R. teraźnieyszym 8bra 29. d. podanym iest Pozwanym do Sądu; wszelako gdy ten Pozew nie iest łączony, y między podanemi do łączenia Wpisami nie znayduie się, Xże Jmć Biskup nie iest w Sprawie, a Zydzi Jego Juryzdyczanie sine Dominio directo Pozwani, odpowiadać nie mogą.

W całey zaś Sprawie konkluzya wypada nie inna, tylko że zawołane Wpisy przez rożność Interessu łączonemi być nie mogą; Ze wyroki Oczywiste Kommissyi Skar: y iey postanowienia per Sancita wzruszane, y pod kognicyą Sądu Assessorskiego poddawane być nie powinny, a mowiący przeciwko Dekretom Kommis: Skar: ściągnąć maią przykładne ukaranie, przynaymniey przez wzgląd własney powagi Assessorskiey, żeby to, co dziś przeciwko Ustawom Komis: Skar: wnoszą, nie było kiedykolwiek przez tychże Zydow w innym mieyscu przeciwko Powadze Dekretow Assessorskich mowionym.

